

DNT Oslo og omegn

Saksbehandler, innvalgstelefon

Dag Evert Borud, 32266633

Tillatelse til vedlikehold av eksisterende stier og merking - Østmarka nasjonalpark og Ramstadslottet naturreservat - DNT Oslo og Omegn

Statsforvalteren gir DNT Oslo og omegn tillatelse til vedlikehold av eksisterende blåmerkede stier og tilhørende stimerking og skilter i Østmarka nasjonalpark og Ramstadslottet naturreservat. Tillatelsen er gyldig ut 2026. Tillatelsen er gitt med hjemmel i de respektive verneforskriftene (se regelverk). Det er stilt vilkår til tillatelsen.

Bakgrunn for saken

Vi viser til søknad datert 04.04.2024, hvor dere søker om tillatelse til merking og vedlikehold av eksisterende stier innenfor sone A i Østmarka nasjonalpark i Lørenskog, Rælingen og Enebakk kommuner, og i Ramstadslottet naturreservat i Rælingen kommune.

Dere viser til tidligere søknad av 08.08.2023, og følger opp med å søke om tilrettelegging for de av reservatene som har søknadsplikt, med delsøknader i de ulike delene av marka. Dere oppgir at denne søknaden kun gjelder de to beskrevne naturreservatene i Østmarka. Søknaden gjelder eksisterende stier som er merket og skiltet. Stiene i naturreservatene er merket med standard blåmerking på trærne, og skiltene er laget av trematerialer og miljøvennlig maling. I den tidligere søknaden oppgir dere at dere ønsker en stående tillatelse eller en tillatelse med lengst mulig tidsramme.

Østmarka naturreservat slik det er omtalt i søknaden inngår nå i Østmarka nasjonalparks sone A.

Søknaden opplyser om at i disse områdene blir stier tilrettelagt etter «Veileder for rydding av stier og løyper i naturreservat», laget av Statens Naturoppsyn (SNO) i 2010. Søknaden opplyser at all merking, skilting og tilrettelegging følger Merkehåndbokas standard. Søknaden opplyser også om at det ikke er satt opp informasjonstavler innenfor verneområdene.

Vedlagt søknaden er kartutsnitt fra UT.no som viser de blåmerkede stiene i Ramstadslottet naturreservat og i Østmarka Nasjonalpark sone A. Vedlagt er også Statens Naturoppsyn (SNO) sin veileder for rydding av stier og løyper i barskogsreservater.

På grunn av tidligere søknad og usikkerhet rundt hvorvidt søknaden innebar ny merking og oppsetting av skilt på nye steder, kontaktet vi dere på telefon 09.04.2024. I denne samtalen bekreftet ruteansvarlig marka og naturforvalter Dag Olav Brækkan hos DNT, at tiltaket kun omhandler vedlikehold av eksisterende stier, skilter og merking, og at det ikke blir laget nye merker eller satt opp skilt på nye steder.

Regelverk

Statsforvalteren er forvaltningsmyndighet for Østmarka nasjonalpark og Ramstadslottet naturreservat. Vi forvalter verneområdene etter egne verneforskrifter. Forskriftene sier noe om formålet med vernet, og hvilke tiltak og aktiviteter som er tillatt, forbudt eller krever tillatelse.

Østmarka nasjonalpark

Forskrift om vern av Østmarka nasjonalpark ble fastsatt ved kongelig resolusjon av 10.11.2023. Formålet med verneområdet jf. § 1 bokstav a og b, er å bevare et skogøkosystem i lavlandet med særegne og representative økosystemer og landskap som er uten tyngre naturinngrep, samt tilhørende arter, naturtyper, landskap og geologi. Nasjonalparken har også som formål å gi allmennheten anledning til å oppleve naturen uforstyrret gjennom naturvennlig og enkelt friluftsliv jf. §1 bokstav e. I nasjonalparken skal ikke vegetasjon skades eller ødelegges, jf. § 4 i verneforskriften. Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, jf. § 3 første ledd.

Etter verneforskriften § 3 tredje ledd bokstav a, kan forvaltningsmyndigheten etter søknad gi tillatelse til vedlikehold av stier og løyper i sone A, herunder vedlikehold av eksisterende merking, skilt, bruer, klopper, kavler og liknende.

Ramstadslottet naturreservat

Ramstadslottet naturreservat ble vernet ved kgl.res. 7. desember 2001. Formålet med fredningen er i henhold til § 2, å bevare en representativ barskog i østlandsområdet med stor variasjon i topografi og skogvegetasjon, med alt naturlig plante- og dyreliv. I Ramstadslottet naturreservat er vegetasjonen fredet, jf. § 3 punkt 1 i verneforskriften. Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, jf. § 3 punkt 3.

Etter verneforskriftens § 5 punkt 3, kan forvaltningsmyndigheten etter søknad gi tillatelse til vedlikehold og merking av eksisterende stier.

For begge områder

At verneforskriftene åpner for at vi kan gi tillatelse til vedlikehold av stier og merking i Østmarka nasjonalpark og Ramstadslottet naturreservat, betyr ikke at dere har krav på tillatelse. Det er opp til oss å vurdere om søknaden gir grunn til å gi tillatelse i dette tilfellet.

Det følger av naturmangfoldloven § 7 at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal ligge til grunn som retningslinjer ved behandling av søknaden. Dette betyr at kunnskapsgrunnlaget i saken skal være tilstrekkelig. I tillegg skal vi vurdere prinsippene om føre-var, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforringelse og miljøforsvarlige driftsmetoder.

Statsforvalterens vurdering

Beslutninger som berører naturmangfold skal bygge på kunnskap om naturverdier og effekten av påvirkninger.

Vi har kunnskap om Østmarka nasjonalpark fra forvaltningen av tidligere Østmarka naturreservat, fra verneprosessen for nasjonalparken, befaringer, fagrapporter, Artskart og Naturbase. Østmarka nasjonalpark er vernet blant annet for å bevare skogverdier i lavlandet og har flere registreringer av rødlistede løvtrær, som alm og lind. Det er registrert en rekke rødlistede arter i flere artsgrupper i nasjonalparken. Stiene som det søkes om vedlikehold av går nær registrerte forekomster av alm (EN) og lind (NT).

Kunnskapsgrunnlaget om naturverdiene i Ramstadslottet naturreservat bygger på befaringer, fagrapporter, informasjon i Naturbase og Artskart. Stiene det søkes om vedlikehold av går nær eller igjennom to forekomster av naturtypen gammel barskog registrert som lokalt viktig (Barlindåsen øst) og viktig (Blåtjern nord) i Naturbase. Registreringene er fra 2002 og inneholder ingen verdibegrunnelse eller informasjon om trusler og påvirkning.

Arbeidene som beskrives i søknaden innebærer kun vedlikehold av eksisterende stier, skilter og stimerking. Arbeidet skal følge SNOs veileder for rydding av stier og løyper i naturreservat. Veilederen fokuserer på å unngå felling av trær og oppkutting av liggende døde trær, og å gjøre vedlikehold av stier på en måte som ikke nevneverdig belaster naturmangfoldet, og som visuelt sett ikke påvirker opplevelsen av urørt natur for besøkende. På denne måten ivaretas hensynet til naturverdiene samtidig som stivedlikeholdet er et positivt tiltak for friluftslivet.

Stiene som skal vedlikeholdes er allerede opparbeidede, blåmerkede stier. Vi mener at vedlikehold av stiene med tilhørende merking og skilting ikke vil få nevneverdig innvirkning på naturmangfold. Vedlikehold av de blåmerkede stiene i nasjonalparken og naturreservatet er ønsket fra oss som forvaltningsmyndighet. De blåmerkede stiene er mye brukt av besøkende i verneområdene, og er et tiltak som følger opp nasjonalparkens formål om å gi allmennheten anledning til å oppleve naturen uforstyrret, gjennom naturvennlig og enkelt friluftsliv. Vedlikehold av etablerte blåmerkede stier kan også være med på å redusere slitasje på naturverdiene utenfor stiene. Vi vurderer derfor at vedlikehold av eksisterende stier, skilter og stimerking er gunstig i dette tilfellet. DNTs vedlikehold av stier, skilt og merking, utført slik det er beskrevet i søknaden, vil ikke påvirke naturmangfold negativt i nevneverdig grad, jf. naturmangfoldloven § 8. Det foretas derfor ingen videre vurdering av §§ 9 til 12.

Vi vurderer at det foreligger nødvendig kunnskap om naturverdiene og virkningene av tiltaket. Vi legger derfor liten vekt på føre-var-prinsippet (§9) i denne saken.

Vedtak

Statsforvalteren gir dere tillatelse til å vedlikeholde eksisterende blåmerkede stier og eksisterende skilter og stimerking i Østmarka Nasjonalpark og Ramstadslottet naturreservat. Tillatelsen er gitt med hjemmel i Forskrift om vern av Østmarka nasjonalpark §3 tredje ledd bokstav a, og Forskrift om Ramstadslottet naturreservat, § 5, punkt 3.

Dere får tillatelse på følgende vilkår:

- Tiltaket skal gjennomføres så skånsomt som mulig og ta hensyn til naturverdiene.
- Det gis ikke tillatelse til å felle trær.
- Det skal kun utføres vedlikehold av eksisterende sti, skilt og stimerking, ikke settes opp nye skilter eller lages ny stimerking.
- Denne tillatelsen er gyldig til 31.12.2026.
- Motorisert ferdsel i forbindelse med tiltaket er ikke tillatt.

- Vedlikehold av stiene skal følge SNOs veileder for rydding av stier og løyper i barskogsreservater.
- Kvist som ryddes vekk fra stien legges til siden for stien i skogen. Kvist skal ikke legges i hauger, men spres utover i skogen.
- Denne tillatelsen skal være tilgjengelig i felt, og dere skal kunne vise den til oppsyn og politi.

Vi har i dette vedtaket bare vurdert søknaden etter verneforskriftene og formålet med vernet. Vi forutsetter at dere på forhånd innhenter tillatelser etter annet regelverk om nødvendig. Statsforvalteren vil eventuelt kunne komme inn igjen i saken i den forbindelse.

Vi minner også om at dere må innhente samtykke fra berørte grunneiere.

Klagerett

Vedtaket vil bli kunngjort på Miljovedtak.no. Dere kan be om innsyn i saksens dokumenter. Ta kontakt med Statsforvalteren dersom du har spørsmål om saken og hvordan vi har behandlet den.

Dere og andre berørte kan klage på dette vedtaket. En eventuell klage sendes til Statsforvalteren, som forbereder saken for endelig behandling i Miljødirektoratet. For at klagen skal bli behandlet må dere sende den innen tre uker etter at dere mottok dette vedtaket. Klagen må angi hva dere klager på. Dere bør også forklare hvorfor dere mener vi skal endre vedtaket.

Tillatelser gjelder fra vedtakets dato, men den som klager kan be oss om å vurdere om tiltaket likevel ikke skal kunne gjennomføres før klagen er behandlet. Dere vil i så fall bli orientert om vår beslutning.

Med hilsen

Ellen Lien
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Dag Evert Borud
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent